KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 209 d.d. 17 juli 2012
(mr. P.A. Offers, voorzitter, B.F. Keulen en prof. mr. M.L. Hendrikse, leden en mevrouw mr. F.E. Uijleman, secretaris)

Samenvatting

Motorrijtuigverzekering, mededelingsplicht, intern incidentenregister. Consument heeft bij het aangaan van de motorrijtuigverzekering geen informatie verstrekt over het schadeverleden van zijn echtgenote. De verzekeraar heeft de verzekering beëindigd en de persoonsgegevens van Consument en zijn echtgenote opgenomen in het interne incidentenregister. De Commissie oordeelt dat Consument had moeten begrijpen dat ook het schadeverleden van zijn echtgenote relevant is voor de beoordeling van de verzekeringsaanvraag. Door de verzekeraar hierover niet in te lichten heeft Consument de mededelingsplicht ex artikel 7:928 BW geschonden. Verder oordeelt de Commissie dat de verzekeraar een gerechtvaardigd belang had bij de registratie in het interne incidentenregister. De Commissie wijst de vordering af.

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument op 26 september 2011 ingevulde en ondertekende vragenformulier met bijlagen;
- het antwoord van Aangeslotene van 10 januari 2012;
- de repliek van Consument van 26 januari 2012;
- de dupliek van Aangeslotene van 6 februari 2012.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid. De Commissie heeft voorts vastgesteld dat beide partijen het advies als bindend zullen aanvaarden.
De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 11 juni 2012. Aldaar zijn partijen verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1 Consument heeft in 2010 een motorrijtuigverzekering bij Aangeslotene voor zijn Volkswagen Golf. Bij e-mail van 21 april 2010 heeft Consument Aangeslotene gevraagd om een offerte voor het afsluiten van een autoverzekering voor een tweede auto, een Volkswagen Bora. In de e-mail staat onder meer het volgende:
"Momenteel heb ik een autoverzekering bij u (…) met 9 schadevrije jaren. Nu willen we als gezin er een 2e auto bij verzekeren. Mijn vrouw heeft geen schadevrije jaren, zij zal uiteraard ook in deze auto gaan rijden."

2.2 Dezelfde dag heeft Aangeslotene op de e-mail van Consument gereageerd. In de e-mail staat:
"Het is mogelijk om een 2e auto zowel op uw naam als op naam van uw vrouw te verzekeren. Voor ons maakt het geen verschil of u kentekenhouder bent of uw vrouw, want tussen partners maken wij geen onderscheid. (…)."

2.3 Op 22 april 2010 heeft Consument telefonisch bij Aangeslotene een motorrijtuigverzekering voor de Volkswagen Bora aangevraagd. Aangeslotene heeft de aanvraag geaccepteerd.

2.4 Bij brief van 23 april 2010 heeft Aangeslotene Consument bericht dat zij de motorrijtuigverzekering voor de Volkswagen Bora heeft beëindigd. Daarnaast heeft Aangeslotene Consument in een brief van dezelfde datum bericht dat zij heeft geconstateerd dat hij niet aan zijn wettelijke mededelingsplicht heeft voldaan.

2.5 Bij brief van 1 juni 2010 heeft Aangeslotene Consument toegelicht waarom zij van mening is dat Consument niet aan zijn mededelingsplicht heeft voldaan. In de brief staat, voor zover van belang, het volgende:
"(…) In de eerste plaats wil ik u wijzen op de mededelingsplicht die er op de verzekeringnemer rust volgens artikel 7:928 BW (…). Wij zijn van mening dat u niet aan deze mededelingsplicht heeft voldaan. Immers, u verklaarde tijdens het tweede telefoongesprek op 23 april 2010 tegenover de acceptant van ZLM Verzekeringen (…) zelf dat u onjuiste informatie had verstrekt over het verzekeringsverleden van uw partner. In tegenstelling tot hetgeen u telefonisch verklaarde had uw partner wel zelf eerder een auto elders verzekerd. (…) Het blijkt dat [de verzekeraar] een tweetal schademeldingen heeft behandeld of in behandeling heeft die invloed hebben op het aantal schadevrije jaren. (…)."

2.6 Bij brief van 1 juli 2010 heeft Consument tegen de beëindiging van de verzekering bezwaar gemaakt.

2.7 Aangeslotene heeft Consument bij brief van 30 juli 2010 bericht dat zij haar standpunt handhaaft en dat zij het incident zal opnemen in het interne incidentenregister.

2.8 In artikel 10 lid b sub 2c van de toepasselijke verzekeringsvoorwaarden is onder meer het volgende vermeld:
"**Artikel 10**
Begin, duur en einde van de verzekering of de dekking
a (…)
b De verzekering eindigt:
1 (…);
2 als wij deze schriftelijk opzeggen:
a (…);
b (…);
c wanneer verzekerde een onjuiste voorstelling van zaken heeft gegeven, met het opzet ons te misleiden (…), eindigt de verzekering op de veertiende dag na de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief;
d (...)."

2.9 Verder luidt het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen van 3 maart 2011, voor zover hier van belang, als volgt:

"(…)
2 Begripsbepalingen
In dit Protocol wordt verstaan onder:
(…)
Incident een gebeurtenis die als gevolg heeft, zou kunnen hebben of heeft gehad dat de belangen, integriteit of veiligheid van de cliënten of medewerkers van een Financiële Instelling, de Financiële Instelling zelf of de financiële sector als geheel in het geding zijn of kunnen zijn, zoals (…) opzettelijke misleiding
3.1 Incidentenregister (…)
3.1.1 Iedere Deelnemer heeft een Incidentenregister, waarin door de betreffende Deelnemer gegevens van (rechts)personen worden vastgelegd ten behoeve van het in artikel 4.1.1 Protocol genoemde doel, naar aanleiding van of betrekking hebbend op een (mogelijk) Incident. (…)
4.1 Doel Incidentenregister

4.1.1 Met het oog op het kunnen deelnemen aan het Waarschuwingssysteem is iedere Deelnemer gehouden de volgende doelstelling voor het vastleggen van gegevens in het Incidentenregister te hanteren:
"Het geheel aan verwerkingen ten aanzien van het Incidentenregister heeft tot doel het ondersteunen van activiteiten gericht op het waarborgen van de veiligheid en de integriteit van de financiële sector, daaronder mede begrepen (het geheel van) activiteiten die gericht zijn:
• op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van gedragingen die kunnen leiden tot benadeling van de branche waar de financiële instelling deel van uitmaakt, van de economische eenheid (groep) waartoe de financiële instelling behoort, van de financiële instelling zelf, alsmede van haar cliënten en medewerkers;
• op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van oneigenlijk gebruik van producten, diensten en voorzieningen en/of (pogingen) tot strafbare of laakbare gedragingen en/of overtreding van (wettelijke) voorschriften, gericht tegen de branche waar de financiële instelling deel van uitmaakt, de economische eenheid (groep) waartoe de financiële instelling behoort, de financiële instelling zelf, alsmede haar cliënten en medewerkers;
• (…)

3. Geschil

3.1 Consument vordert van Aangeslotene ongedaanmaking van de registratie in het onder 2.7 genoemde register. Ter zitting is gebleken dat Consument zich niet (meer) tegen de beëindiging van de verzekering verzet.

3.2 De vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen Van het geven van een onjuiste voorstelling van zaken is geen sprake. Consument stelt daartoe dat Aangeslotene geen vragen heeft gesteld over het verzekeringsverleden van zijn echtgenote. Hij betwist dan ook dat hij hierover een onjuiste verklaring heeft afgelegd. Daarnaast stelt Consument dat hij er niet van op de hoogte was dat hij Aangeslotene over het verzekeringsverleden van zijn echtgenote had moeten informeren. Hij wijst in dit verband op de e-mail van 21 april 2010 waarin Aangeslotene vermeldt dat zij geen onderscheid maakt tussen partners.

Consument stelt hieruit te hebben afgeleid dat het verzekeringsverleden van zijn echtgenote voor Aangeslotene niet relevant was.

3.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren aangevoerd. Consument heeft zijn mededelingsplicht ex artikel 7:928 BW geschonden door bij de aanvraag van de motorrijtuigverzekering op 22 april 2010 niet alle relevante informatie te verschaffen. Aangeslotene wijst er daarbij op dat Consument heeft nagelaten haar in te lichten over het schadeverleden van zijn echtgenote.

4. Beoordeling

4.1 Naar aanleiding van het over en weer gestelde en hetgeen door partijen tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht, overweegt de Commissie als volgt.

4.2 In artikel 7:928 lid 1 BW is bepaald dat de verzekeringsnemer verplicht is vóór het sluiten van de overeenkomst alle feiten aan de verzekeraar mede te delen die hij kent of behoort te kennen, en waarvan hij weet of behoort te begrijpen dat de beslissing van de verzekeraar of, en zo ja op welke voorwaarden, hij de verzekering zal willen afsluiten daarvan afhangt of kan afhangen. Verder is in artikel 7:929 lid 2 BW bepaald dat de verzekeraar die ontdekt dat de verzekeringnemer niet aan de in artikel 7:928 lid 1 BW omschreven mededelingsplicht heeft voldaan met het opzet hem te misleiden of die bij kennis van de ware stand van zaken geen verzekering zou hebben gesloten, de overeenkomst binnen twee maanden na ontdekking met dadelijke ingang kan opzeggen.

4.3 De eerste vraag die de Commissie dient te beantwoorden is of Aangeslotene zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat Consument zijn mededelingsplicht ex artikel 7:928 BW heeft geschonden. Bij de beantwoording van deze vraag neemt de Commissie tot uitgangspunt dat, nu er in de precontractuele fase geen gebruik is gemaakt van een door Aangeslotene opgestelde vragenlijst, op Consument als aspirant-verzekeringnemer een spontane mededelingsplicht rust ten aanzien van alle feiten waarvan hij weet of behoort te begrijpen dat de beslissing van de verzekeraar over het al dan niet afsluiten van de verzekering daarvan afhangt of kan afhangen (vergelijk HR 8 juni 1962, NJ 1962, 366). De Commissie is met Aangeslotene van oordeel dat Consument had behoren te begrijpen dat ook het schadeverleden van zijn echtgenote – die naar hijzelf inschat voor circa 45% van de Volkswagen Bora gebruik maakt – relevant is voor de beoordeling van de verzekeringsaanvraag. Dit geldt temeer nu de vorige motorrijtuigverzekeraar van de Volkswagen Bora de verzekering in verband met het schadeverleden van de echtgenote had beëindigd. Consument had Aangeslotene dan ook uit eigen beweging over het schadeverleden van zijn echtgenote moeten inlichten. Door dit na te laten heeft hij naar het oordeel van de Commissie niet voldaan aan zijn mededelingsplicht.

4.4 Vervolgens moet worden onderzocht of Aangeslotene in redelijkheid tot interne registratie heeft kunnen besluiten. Voor de beantwoording van deze vraag is het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen van 3 maart 2011van belang (zie hiervoor onder 2.9). De Commissie is van oordeel dat

Aangeslotene aan de opnamecriteria van artikel 3.1.1 jo. artikel 4.1.1 van het protocol heeft voldaan nu in het onderhavige geval sprake is van een tegen Aangeslotene gerichte schending van een wettelijk voorschrift. Deze omstandigheid en de daaruit ontstane vertrouwensbreuk brengen mee, dat Aangeslotene er een gerechtvaardigd belang bij had de persoonsgegevens van Consument en zijn echtgenote in haar interne incidentenregister op te nemen.

4.5 Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de vordering van Consument dient te worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

5. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de vordering van Consument af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.